

Het uitreiken van onderscheidingen, hoe werkt dat nu?

Tekst & Beeld Wilnanda Hukom

Regelmatig worden ons vragen gesteld over het aanvragen of uitreiken van onderscheidingen. Meestal gaat het dan om vragen van praktische aard, zoals: hoe kunnen we een onderscheiding aanvragen; voor welke onderscheiding komt iemand in aanmerking; wat is de levertijd en kunnen we de onderscheiding ook sneller ontvangen? Soms zijn de vragen meer inhoudelijk van aard: hoe bepalen we nu wie een onderscheiding krijgt en wie niet?

VKB- en PKN-onderscheidingen

Al vele jaren kunnen colleges van kerkrentmeesters bij de VKB onderscheidingen aanvragen voor personen die in hun gemeente een beheersfunctie uitoefenen (denk aan: organisten, kosters, kerkrentmeesters, administrateurs, medewerkers van het kerkelijk bureau, etcetera). Er is keuze uit draaginsignes in de varianten brons, zilver, goud en goud met briljant. Ook kan er gekozen worden voor de erepenning in standaard, die sinds een aantal jaren aan het assortiment is toegevoegd. Bij elke onderscheiding leveren wij een oorkonde met daarop de gegevens van de ontvanger.

Naast deze VKB-onderscheidingen biedt de VKB ook PKN-onderscheidingen aan voor personen die een niet-beheersfunctie uitoefenen in de gemeente (denk aan: predikanten, leiding van de zondagsschool of jeugdclubs, ouderlingen, diakenen, etcetera). Deze onderscheidingen zijn er in dezelfde varianten als de VKB-onderscheidingen en kunnen worden aangevraagd door de kerkenraad.

Een keuze maken

Maar voor wie en wanneer vraag je nu precies een onderscheiding aan? Als college (of kerkenraad) bent u hier volledig vrij in. Dat wil zeggen: er is niets verplicht. Op onze website zijn wel richtlijnen te vinden die u kunnen helpen bij het maken van een keuze voor een onderscheiding, maar u maakt hierin zelf altijd de uiteindelijke keuze. Het kan natuurlijk zo zijn dat iemand op basis van het aantal werkzame jaren in aanmerking komt voor een zilveren draaginsigne, maar dat hij of zij een dermate grote inspanning heeft geleverd dat u liever een gouden insigne uitreikt. Dat is geen enkel probleem.

Beleid

Wel is het belangrijk om hierin één lijn te trekken. Zorg er dus voor dat niet de ene organist al bij 25 jaar dienstverband een onderscheiding ontvangt en de andere pas na 40 jaar, of zelfs helemaal niet. Aan te raden is om als college (of kerkenraad) beleid op te stellen over hoe er wordt omgegaan met het uitreiken van onderscheidingen. Dat hoeft niet heel ingewikkeld te zijn. Denk hierbij dan aan de vraag of je als college onderscheidingen wilt uitreiken, en zo ja of je dat doet bij jubilea (bepaal dan ook bij welk jubileum welke onderscheiding hoort; ontvangt iemand een onderscheiding als hij of zij 12,5 jaar in dienst is, of pas bij 25 of misschien 40 jaar) of enkel als iemand zijn functie(s) neerlegt. Je kunt in kaart brengen welke functies in aanmerking komen voor het uitreiken van onderscheidingen of enkel een onderscheiding uitreiken bij heel uitzonderlijke inzet.

Zeker in grotere gemeenten met veel medewerkers en vrijwilligers kan dit het nodige werk met zich meebrengen. Het vereist een goede administratie en zorgvuldigheid. Om niemand te vergeten is het namelijk wel van belang dat bekend is hoe lang iemand al een functie vervult.

Het uitreiken van onderscheidingen is een manier om als college of kerkenraad uw waardering te uiten voor het werk dat de medewerker of vrijwilliger voor uw gemeente doet of heeft gedaan. Maar het is zeker niet de enige manier. Waardering kan – en moet, zou ik willen zeggen – blijken uit veel meer dan enkel het uitreiken van een onderscheiding.

Kijk voor praktische informatie over het aanvragen van onderscheidingen op www.kerkrentmeester.nl/onderscheidingen-insignes/.